

[Kaunstrup Clemmensen.]

Vi erkender naturligvis, at det lykkeligvis endnu er relativt lave arbejdsløshedsprocenter, der er tale om. Det er imidlertid en fattig trøst for de mange, der er ramt af arbejdsløsheden, og derfor må det være naturligt at tage sagen op til behandling i folketinget.

Vi erkender også, at arbejdsløsheden også har ramt i mange andre vesteuropæiske lande; også dette er en fattig trøst for dem, der i Danmark er ramt af arbejdsløshed, og vi beder samtidig om, man ikke forglemmer, at en række andre vesteuropæiske lande har kunnet klare sig beskæftigelsesmæssigt bedre end vi.

Den arbejdsløshed, vi nu er vidne til, har hårdest ramt de ufaglærte og har ramt med forskellig styrke rundt om i landet, allerstærkest i Nordjylland. Bogstavelig talt dagligt bringes der i pressen meddelelser om nye afskedigelser af både funktionærer og arbejdere. Det er en lang række forskellige fag, det er ikke kun en enkelt branche, der er ramt. Både store og små virksomheder rammes, både ældre og yngre firmaer. Der er for første gang i mange år gang på gang tale både om lukninger og om indskrænkninger af beskæftigelsen i en lang række virksomheder. Dette er en kendsgerning, som giver os anledning til alvorlige overvejelser, netop fordi det er et tydeligt tegn på, at erhvervslivet er stillet over for øgede vanskeligheder.

Vi tør fra vor side, fra forespørgernes side, ikke slå os til tåls med, at det er en ganske midlertidig situation, og at der derfor er håb om, at vi i løbet af kort tid atter kommer ned på de beskedne arbejdsløshedstal, vi lykkeligvis havde i en årrække. Vi er bekymrede for, at tendensen i arbejdsløshedens udvikling i sig har en selvforstærkende kraft. Vi har noteret med bekymring, at det af Danmarks Statistik offentliggjorte konjunkturbarometer anfører, at 25 pct. af de adspurgte virksomheder venter en øget nedgang i beskæftigelsen, hvorimod kun 8 pct. venter en forstærket stigning i deres virksomheder.

Det er mig magtpåliggende, når disse spørgsmål drøftes, på forespørgernes vegne at understrege, at når vi taler om vanskeligheder for dansk erhvervsliv, så tænker vi ikke kun på nogle forholdsvis få ledere og ejere af større virksomheder, vi tænker også

på flere hundrede tusinde mindre erhvervsdrivende både i landbruget og i byernes håndværker- og handelskredse, og vi tænker i særlig grad på de mange medarbejdere i alle erhvervslivets forskellige virksomheder. Det ligger helt klart for os, at når vi taler om erhvervslivet og erhvervslivets vanskeligheder, så er det vanskeligheder ikke for nogle få, men for mange, og det er en helt naturlig ting, at skal disse vanskeligheder klare, må det også ske derved, at interessefællesskabet mellem alle i erhvervslivet beskæftigede fremføres stærkere end før. Vi erkender også, at en anden forudsætning er, at klimaet på arbejdspladsen er tillidsfuldt, at der gives endnu flere informationer om problemerne end før.

Men når vi har nævnt disse tal i forbindelse med arbejdsløshed, må enhver jo være klar over, at således som udviklingen nu engang former sig, vil en nedgang i beskæftigelsen af den karakter, der her er tale om, også betyde en nedgang i produktionen, og der er god grund til — det kan efter vor opfattelse simpelt hen ikke gøres for ofte — at fremhæve, at forudsætningen for en større velstand, for en forøget levestandard, simpelt hen er en forøget produktivitet, en forøget produktion. Vi ville finde det nyttigt og værdifuldt, hvis statsministeren under denne debat ganske klart ville være med til at understrege, at indkomststigninger, der er større, end produktionsstigningen betinger, ikke skaber en varig velstand, men først og fremmest skaber omkostningsforøgelser, der medfører en forringet konkurrenceevne. Der er god grund til at fastslå denne saglige sammenhæng mellem produktionsstigninger og indkomststigninger.

Den risiko, der altså i disse måneder er for en nedgang i dansk produktion, ikke kun i et enkelt erhverv, men i adskillige erhverv, kommer i fortsættelse af en udvikling, der ikke har været alt for opmuntrende. Vi henviser til, at nationalproduktet målt i faste priser i henhold til Økonomisk Årsoversigt — større sagkundskab kan dette kongerige vel på dette område vanskeligt præstere — fra 1965 til 1966 kun er steget med ca. 2 pct., medens nationalproduktet i det forudgående år dog steg med 5 pct. Eller se på udviklingen specielt af industriproduktionen, hvor stigningstakten tydeligvis er aftagende. Fra 1963 til 1964 steg industriproduktionen i